

2/31 ว. ๑๕๐
10 ชี. พ. ๒๕๖๒ ๔/๖

ที่ กย 0303 / ๒๖๘

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐

๙

มีนาคม

๒๕๕๒

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาระดับพิจิตร เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. .... จำนวน 2 ฉบับ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการสุขาภิบาล

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. สำเนาประกาศกระทรวงเกษตร ฉบับลงวันที่ 26 พฤษภาคม ๒๕๐๕
  2. สำเนากฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติ การชาลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕
  3. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ชาลหารพิจิตร เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. ....
(จำนวน 2 ฉบับ)

พร้อมด้วยบันทึกคำขอเชิงรายละเอียด บันทึกหลักการและเหตุผล และแผนที่ ท้ายกฎกระทรวง จำนวนฉบับละ 100 ชุด

ด้วยกรมชาลประทานรายงานว่ามีการใช้น้ำจากทางน้ำชาลประทานของภาคเกษตรกรรม เพิ่มมากขึ้น ในกรณีเพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้น้ำจากทางน้ำชาลประทานอย่างเต็มที่ และเพื่อให้การใช้น้ำ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชาลประทาน และเป็นการรองรับการขออนุญาตใช้น้ำจากภาคอุตสาหกรรม การประปา และภาคธุรกิจอื่นที่จะมีขึ้นในอนาคต สมควรกำหนดทางน้ำชาลประทานซึ่งได้กำหนดให้เป็นทางน้ำชาลประทานแล้ว ตามประกาศ กระทรวงเกษตร ฉบับลงวันที่ 26 พฤษภาคม ๒๕๐๕ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข 1 เป็นทางน้ำชาลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน โดยออกเป็นกฎกระทรวง ทั้งนี้ ตามความในมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการชาลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ การชาลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงขอเสนอร่างกฎกระทรวง จำนวน 2 ฉบับ ดังนี้

1. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชาลประทานคลองค่าน เป็นทางน้ำชาลประทาน ที่จะเรียกเก็บค่าชาลประทาน พ.ศ. ....

/ 2. ร่างกฎกระทรวง ...

2. ร่างกฎหมายที่ให้ทางน้ำชลประทานคลองลำปลาทิว เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ....

บันทึกวิเคราะห์สรุป

(1) เรื่องเดิม

เนื่องจากมีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเพื่อกิจกรรมทางการ หรือกิจการอื่นที่มิใช่การเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณของน้ำในแหล่งน้ำเหล่านี้ลดลง การเก็บค่าชลประทานจะเป็นการแก้ปัญหาการใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโดยที่พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485 ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกกฎหมายที่กำหนดให้ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้ โดยต้องแสดงแผนที่แนบทดิจิทัลเจน

(2) เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการ

2.1 พิจารณาลงมติรับหลักการร่างกฎหมาย

2.2 เป็นการเสนอร่างกฎหมายให้มีผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485

(3) ความเร่งด่วนของเรื่อง ถ้าดำเนินการได้รวดเร็ว จะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสนับสนุนนโยบายของรัฐ ในด้านการควบคุมคุณภาพแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัดและถูกวิธี

(4) สาระสำคัญของเรื่อง

4.1 เพื่อประโยชน์ในการควบคุมคุณภาพและปริมาณน้ำ และเพื่อให้การใช้น้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน จึงสมควรกำหนดให้ทางน้ำชลประทานดังกล่าวเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการเงินและงบประมาณ โดยเงินที่เก็บได้จะนำไปใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเมื่อกฎหมายนี้มีผลบังคับใช้แล้ว จะนำเข้าเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน อันจะนำมาใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการชลประทานได้โดยใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้อย่าง

4.2 การใช้น้ำนอกภาคเกษตรกรรมจากทางน้ำชลประทาน จะต้องมีการติดตั้งมาตรวัดน้ำ และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งในการออกกฎกระทรวงนี้เฉพาะทางน้ำที่ได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทาน ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485 แล้วเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎกระทรวง ฉบับที่ 42 (พ.ศ. 2540) กำหนดอัตราค่าชลประทานและหลักเกณฑ์ไว้แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข 2

4.3 ปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำชลประทาน ปริมาณการใช้น้ำ และพื้นที่ได้รับประโยชน์ มีดังนี้

- ทางน้ำชลประทานคลองค่า น ปริมาณน้ำไหลผ่านคลองประมาณ 709.56 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันยังไม่มีสำนักงานประปา หรือโรงงานอุตสาหกรรมขออนุญาตใช้น้ำ มีแต่การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ใช้น้ำประมาณ 7,200 ลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ 6,250 ไร่

- ทางน้ำชลประทานคลองลำปลาทิว ปริมาณน้ำไหลผ่านคลองประมาณ 567.65 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันมีโรงงานอุตสาหกรรมขออนุญาตใช้น้ำประมาณ 58,400 ลูกบาศก์เมตรต่อปี มีการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ใช้น้ำประมาณ 33,000 ลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ 10,900 ไร่

- จากปริมาณการใช้น้ำในทางน้ำชลประทานทั้ง 2 ทางน้ำชลประทานนี้ ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำในทางน้ำชลประทาน ซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่จะขออนุญาตใช้น้ำ ในภายหน้าได้ตามความเหมาะสม

ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
- กฎกระทรวง ฉบับที่ 42 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485
- ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน พ.ศ. 2545

(5) ประเด็นของปัญหาที่ต้องการให้คณะกรรมการตัดสินใจพิจารณา

เพื่อให้คณะกรรมการตัดสินใจพิจารณาลงมติรับหลักการให้ร่างกฎหมายมีผลบังคับใช้

(6) ความเห็นชอบจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี เนื่องจากเป็นการบังคับใช้เฉพาะภายในเขตชลประทานเท่านั้น

(7) ในกรณีที่มีกฎหมาย ระดับประเทศ หรือคำสั่งใดๆ กำหนดให้ต้องมีการวิเคราะห์หรือศึกษาในเรื่องนี้ก่อนดำเนินการ ให้เสนอรายงานการวิเคราะห์หรือการศึกษา พร้อมทั้งจัดทำผลสรุปเสนอมาด้วย

ไม่มี เนื่องจากเป็นการดำเนินการเฉพาะภายในเขตชลประทานเท่านั้น

(8) ค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินการ และที่มาแห่งเงินค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการดำเนินการจัดพิมพ์แผนที่ท้ายกฎหมาย ใช้เงินจากเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชดประทาน

(9) รายละเอียดที่ประสงค์จะให้คณะกรรมการต้องอนุมัติให้ความเห็นชอบหรือมีมติโดยให้ระบุให้ชัดเจน และแยกเป็นข้อๆ ให้ครบถ้วน

เพื่อให้คณะกรรมการตัดสินใจพิจารณาลงมติรับหลักการร่างกฎหมาย จำนวน 2 ฉบับ คือ

1. ร่างกฎหมายกำหนดให้ทางน้ำชลประทานคลองค่า เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. .... (จากคลองสำโรง กิโลเมตรที่ 0.000 ในท้องที่ตำบลนาบงบ่อ อำเภอนาบงบ่อ ถึงกิโลเมตรที่ 10.000 ในท้องที่ตำบลคลองค่า อำเภอนาบงบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ)

2. ร่างกฎหมายกำหนดให้ทางน้ำชลประทานลำปลาทิว เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. .... (จากคลองแสนแสบ กิโลเมตรที่ 0.000 ในท้องที่แขวงกระทุ่นราย เขตหนองจอก ถึงกิโลเมตรที่ 17.500 ในท้องที่แขวงลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นชอบตามที่กรมชลประทานเสนอ จึงขอส่งร่างกฎหมายร่างกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตกรุงการส่งน้ำและบำรุงรักษากล่าวพิจารณา

/เป็นทางน้ำ ...

เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. .... จำนวน 2 ฉบับ พร้อมคัวยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด บันทึกหลักการและเหตุผล และแผนที่ท้ายกฎหมาย จำนวนฉบับละ 100 ชุด ตามสิ่งที่สั่งมาคัวหมายเลข 3

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

กองกฎหมายและที่ดิน

โทร./โทรสาร 0-2241-2626